

Analiza potreba omladinskih organizacija i neformalnih grupa sa područja Grada Tuzla

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	2
2.	METODOLOGIJA.....	3
3.	NALAZI PROVEDENOG ISTRAŽIVANJA.....	4
3.1.	OMLADINSKE ORGANIZACIJE.....	4
3.2.	NEFORMALNE GRUPE	9
4.	NALAZI FOKUS GRUPA	10
5.	PREPORUKE I ZAKLJUČCI.....	11

1. UVOD

Prema popisu stanovništva iz 2013. godine¹, Tuzla je treći najnaseljeniji grad u Bosni i Hercegovini, iza Sarajeva i Banja Luke sa ukupno 110.979 stanovnika. Međutim teško je govoriti o stvarnom broju stanovnika Tuzle, uzimajući u obzir da je prema različitim analizama Bosnu i Hercegovinu od popisa do danas napustilo više od 400.000 stanovnika, pretežno mladih. Mediji najčešće prikazuju odlaske mladih iz Unsko-sanskog i Tuzlanskog kantona, a obzirom da Bosna i Hercegovina nema uređen sistem kroz koji bi se pratio stvarni odliv stanovništva, teško je govoriti o egzaktnim podacima. Studije kao i novinski članci pokazuju da se trend iseljavanja ne mijenja, ali da se mijenjaju razlozi iseljavanja. Iako je ranije ključni razlog za odlazak prvenstveno mladih bila nezaposlenost, danas se kao najznačajniji razlozi navode nesigurnost, korupcije, zdravstvo. Sve ovo pokazuje da je situacija alarmantna, te da je potrebno napraviti velike reforme kako bi se stanovništvo zadržalo. Konkretno mladima je potrebno osigurati što bolje uslove kako bi uopće vidjeli perspektivu ostanka. Budžetska izdvajanja za mlade morat će se povećati prvenstveno za rješavanje stambenog pitanja, unapređenja obrazovnog i zdravstvenog sistema, te kvalitetno upotpunjavanje slobodnog vremena.

Grad Tuzla pokazuje opredjeljenje ka brizi prema mladima, što se može zaključiti kroz postojanje Strategije za mlade Tuzla 2017-2026., ali i kroz budžetska izdvajanja, pa su u 2021. godini izdvajali sredstva za rad Vijeća mladih Grada Tuzla, subvencioniranje kamata za stambeno zbrinjavanje mladih, grant za projekte za mlade, stipendije itd. Strategija za mlade Grada Tuzla kreirana je na netipično dug period, a ključna mana je što nisu predviđena niti se izdvajaju sredstva za kapitalne projekte poput renoviranja studentskog doma, formiranja HUB-a za mlade poduzetnike, osiguravanja pristupnih rampi na različitim lokacijama za mlade sa poteškoćama, opremanje i osavremenjavanje kabineta za praktičnu nastavu u srednjim školama i na fakultetima itd. Sa druge strane, pozitivno je da se iz godine u godinu povećavaju izdvajanja za neke bitne budžetske stavke poput subvencioniranja kamata za stambeno zbrinjavanje mladih ili granta za projekte za mlade.

Vijeće mladih Grada Tuzla osnovano je u junu 2017. godine i od tada je uspostavilo uspješan sistem za umrežavanje omladinskih organizacija sa područja grada Tuzle i provođenje različitih projekata za mlade. Vijeće mladih Grada Tuzla trenutno čini 17 organizacija. Već ranije je spomenuto da Grad Tuzla izdvaja sredstva za rad Vijeća mladih Grada Tuzla, što je izuzetno važno za normalno funkcioniranje Vijeća. U Tuzli je uspostavljen i Prostor za mlade čije je upravljanje povjereno omladinskoj organizaciji – Organizacija za djecu i mlade „Osmijeh za Osmijeh“. Ovo je posebno bitan resurs koji je stavljen na raspolaganje omladinskim organizacijama čime je osigurano da postoji siguran prostor za okupljanje mladih u Tuzli. Dodatno, na ovaj način omladinske organizacije imaju na raspolaganju besplatan prostor gdje mogu

---

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovina, Popis stanovništva 2013, www.statistika.ba

provoditi različite aktivnosti poput edukacija, seminara, kurseva i sl. sa svojim ciljnim grupama.

Analiza potreba omladinskih organizacija i neformalnih grupa sa područja Grada Tuzla izrađena je da posluži kao pregled trenutnog stanja, te da ponudi smjernice prvenstveno Vijeću mladih Grada Tuzla u kojem smjeru da vodi daljnji razvoj omladinskih organizacija. Pohvalno je da na ovaj način mladi vode brigu o mladima, te osiguravaju razvoj omladinskog sektora, čime se osigurava da se poveća ponuda aktivnosti i proizvoda koje mogu da koriste mladi sa područja Tuzle, Tuzlanskog kantona, ali i svi drugi mladi koji žive na području Tuzle zbog školovanja na Univerzitetu u Tuzli.

2. METODOLOGIJA

U svrhu provedbe analize vršeno je ispitivanje ciljne grupe i to na dva načina, kroz posebne upitnike za omladinske organizacije i neformalne grupe sa područja grada Tuzla, te kroz održavanje ukupno dvije fokus grupe sa predstavnicima omladinskih organizacija.

Upitnik za omladinske organizacije sastoji se od 25 pitanja sa višestrukim izborom ili sa otvorenim odgovorima. Pitanja su usmjerena ka analizi potreba i kapaciteta omladinskih organizacija, te upravljanju organizacijom i internim procesima. Ukupno 13 organizacija je odgovorilo na sva pitanja iz upitnika. Za neformalne grupe pripremljen je drugi upitnik koji sadrži 10 pitanja, a mjerio je stepen motivacije, veličinu, snagu i utjecaj neformalne grupe. Ukupno tri neformalne grupe su ponudile odgovore na upitnik.

Održane su dvije online fokus grupe sa predstavnicima omladinskih organizacija. U prvoj fokus grupi učestvovalo je ukupno četvero mladih iz različitih omladinskih organizacija. U drugoj fokus grupi učestvovalo je troje mladih, s tim što je jedna organizacija već učestvovala i u radu prve fokus grupe. Fokus grupe trajale su u prosjeku 60 minuta, a učesnici su vođeni kroz 10 pitanja koja su ispitivala kapacitete organizacija, interno uređenje, odnos sa lokalnim vlastima, odnos sa ciljnim grupama, održivost organizacije, zagovaračke aktivnosti i slično.

NAPOMENA: Imenice koje se odnose na osobe bez obzira na njihov gramatički rod podrazumijevaju oba prirodna roda, odnosno spola.

3. NALAZI PROVEDENOG ISTRAŽIVANJA

Kao što je ranije spomenuto, istraživanje je rađeno posebno za omladinske organizacije, a posebno za neformalne grupe. U nastavku se nalazi pregled najznačajnijih nalaza za obje grupacije.

3.1. OMLADINSKE ORGANIZACIJE

Upitnik je uradilo ukupno 13 omladinskih organizacija i to:

1. Klub borilačkih sportova Tuzla
2. Omladinski pokret Revolt
3. Organizacija za djecu i mlade "Osmijeh za Osmijeh"
4. Studentsko vijeće Medicinskog fakulteta u Tuzli "MEDICUS"
5. Tuzlanski otvoreni centar
6. Udruženje "Mladi Tuzle" Tuzla
7. Udruženje "Pozorište mladih Tuzle" Tuzla
8. Udruženje građana MIT
9. Udruženje mladih Kompas
10. Udruženje mladih žena "GirlTHing" Tuzla
11. UG "Izgled prirode"
12. UG Ekosol
13. UG Multi

Ispitivanje je pokazalo da se organizacije osim mladima najviše bave temama obrazovanja, ekologije, kulture, nauke i tehnologije, prava manjina, humanitarnih i sportskih aktivnosti. Ovo u mnogome prati trendove najčešćih tema kojima se bave ne samo omladinske nego generalno nevladine organizacije u Bosni i Hercegovini.

Značajno je istaknuti da čak 76,90% (N=10) ispitanih organizacija ima osiguran prostor za rad. Međutim sa druge strane zabrinjavajuće mali broj organizacija ima uposlenike po ugovoru o radu, što ne ostavlja dovoljno prostora za ozbiljniji razvoj organizacija. Svega dvije organizacije su tokom 2021. godine imale zaposlene po dvije osobe na ugovoru o radu, te tri organizacije koje su imale zaposlenu po jednu osobu putem ugovora o radu. Kada su u pitanju ljudski resursi organizacija pozitivnim se pokazalo da su organizacije imale veliki broj angažiranih za povremene poslove putem ugovor o djelu i autorskih ugovora. Ukupno je 10 organizacija prijavilo da je tokom 2021. godine ugovaralo, autorske ugovore i ugovore o djelu, a sklopili su 183 ugovora. Da organizacije imaju solidno razvijene ljudske resurse pokazuje i broj aktivnih volontera koji je tokom 2021. godine pomagao da se ostvare ciljevi omladinskih organizacija, a njihov broj je varirao između 5 i čak 300.

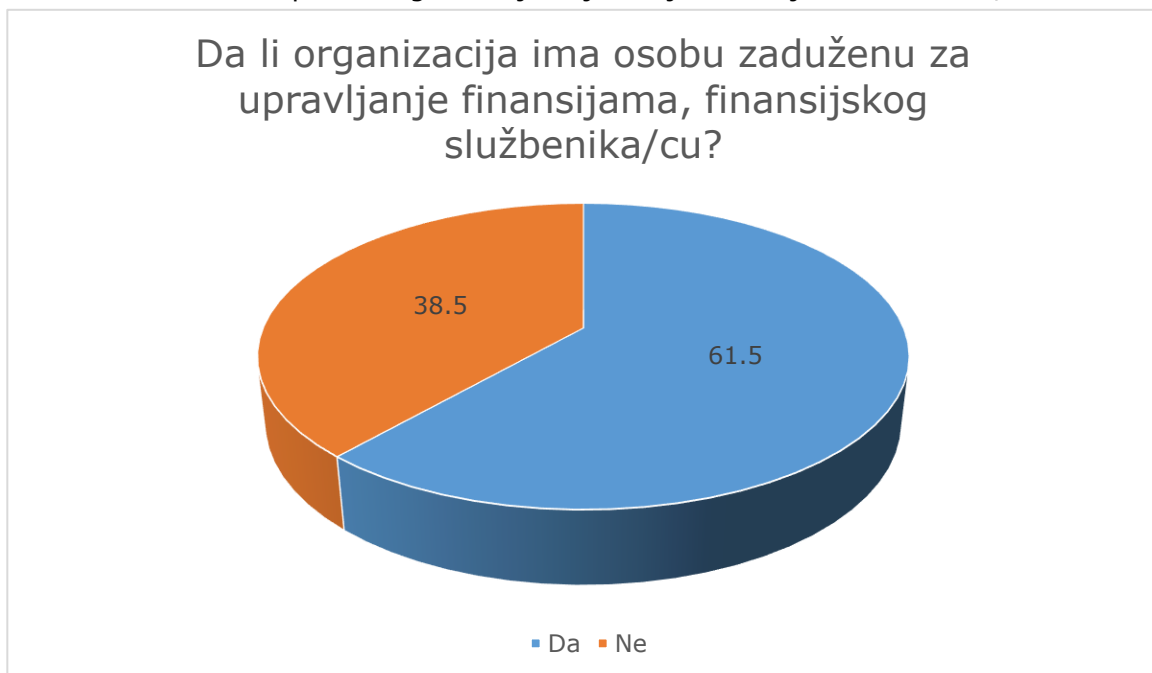
Kada su u pitanju finansijski resursi, analiza pokazuje da postoje razlike među organizacijama i da se mogu otprilike svrstati u tri grupacije.

- Organizacije sa godišnjim budžetom do 10.000 KM. Ovoj kategoriji pripadaju ukupno 3 organizacije koje su imale pojedinačne budžete u iznosima, 0 KM, 1.500,00 KM i 6.619,00 KM
- Organizacije se godišnjim budžetom od 10.001 do 50.000 KM. Ovoj kategoriji pripadaju četiri organizacije sa pojedinačnim budžetima u iznosima, 17.430,00 KM, 17.974,00 KM, 24.868,00 KM i 27.155,00 KM.
- Organizacije sa godišnjim budžetom preko 50.000 KM. Ohrabrujuće je da u kategoriji omladinskih organizacija sa budžetom od preko 50.000 KM imamo čak četiri organizacije koje su tokom 2021. godine osigurale pojedinačne budžete u iznosima, 50.000,00 KM, 59.250,54 KM, 61.634,00 KM i 88.829,00 KM.

Izvori finansiranja se mogu podijeliti u dvije ključne grupe. Prvu, koja je brojnija i učestalija čine lokalne, kantonalne, entiteske vlasti. Gotovo sve organizacije su prijavile da imaju finansiranja iz ovih izvora, međutim do su manji iznosi koji idu do maksimalnog iznosa od oko 5.000 KM. Slične iznose dodjeljuju lokalne fondacije, a posebno se ističe Fondacija tuzlanske zajednice kao jedan od najučestalije navedenih donatora od strane omladinskih organizacija. Preostale donatore predstavljaju veće međunarodne organizacije, fondacije i razvojne agencije koje izdvajaju dosta značajnija sredstva, međutim dosta manji broj organizacija je korisnik takvih grantova.

Iz domena finansijskog upravljanja značajno je istaknuti to da čak 61,50% (N=8) ispitanih ima osobu koja ima zaduženje da upravlja finansijama. Na ovaj način u organizacijama se osigurava bolja kontrola protoka sredstava, veća transparentnost, te se smanjuje mogućnost pravljenja grešaka u finansijskim tokovima organizacije.

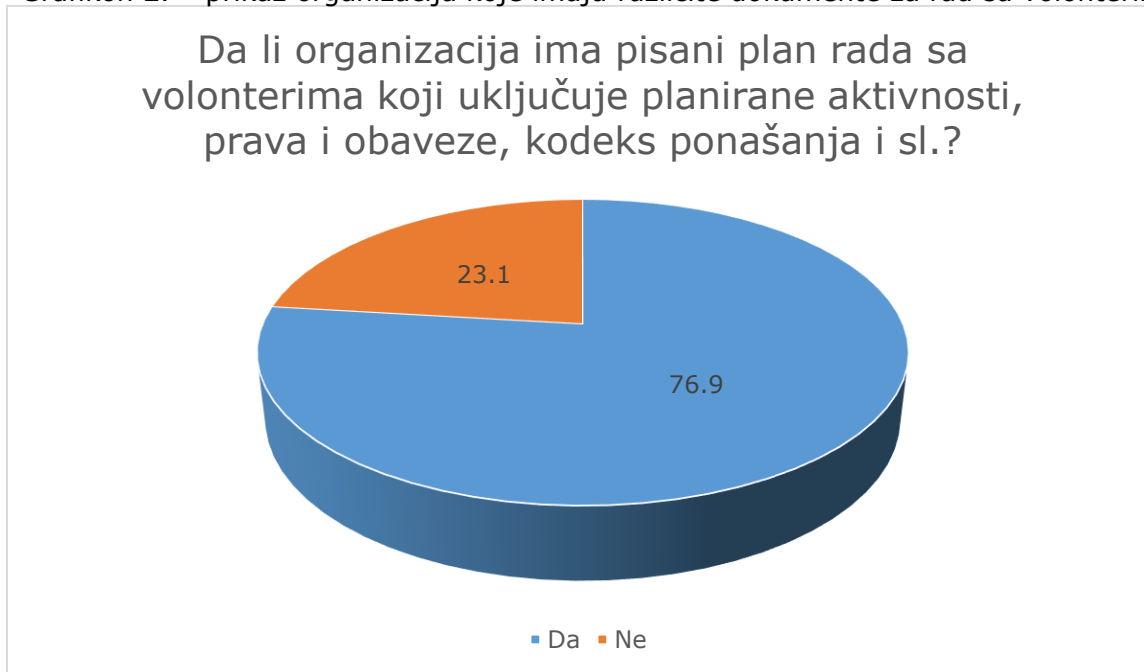
Grafikon 1. – prikaz organizacija koje imaju finansijsko službenika/cu.

Organizacije imaju ispunjene preduslove za ostvarivanje što veće vidljivosti u javnosti. Čak deset od 13 organizacija imaju svoje web stranice, sve imaju minimalno Facebook stranicu. Dodatno veliki broj organizacija ima Instagram naloge, a pojedine čak i Twitter, LinkedIn i YouTube. Osim toga, kroz istraživanje smo vidjeli da su organizacije uglavnom članice i nekih drugih koalicija i mreža što dodatno doprinosi vidljivosti ovih organizacija u javnosti, ali i potencijalu za ostvarivanje partnerstava sa drugim organizacijama. Bitno je napomenuti i da 61,50% (N=8) organizacija izrađuje godišnje narativne izvještaje, koje prezentiraju na redovnim godišnjim sjednicama Skupštine.

U uvodu smo vidjeli da organizacije na godišnjem nivou angažiraju veliki broj volontera. Rad s volonterima u omladinskim organizacijama je jedna od najvažnijih karika kako bi se osigurala kritična masa koja će se prirodno smjenjivati u vodstvu organizacija. Za kvalitetan rad sa volonterima potrebno je imati razvijene pisane smjernice, kao i druge pravilnike i strateške dokumente koji reguliraju ovu oblast. 76,9% (N=10) organizacija izjavilo je da posjeduju planove za rad sa volonterima, kao i druge dokumente koji im omogućavaju da uredi odnose sa volonterima u svojim organizacijama

Grafikon 2. – prikaz organizacija koje imaju različite dokumente za rad sa volonterima.

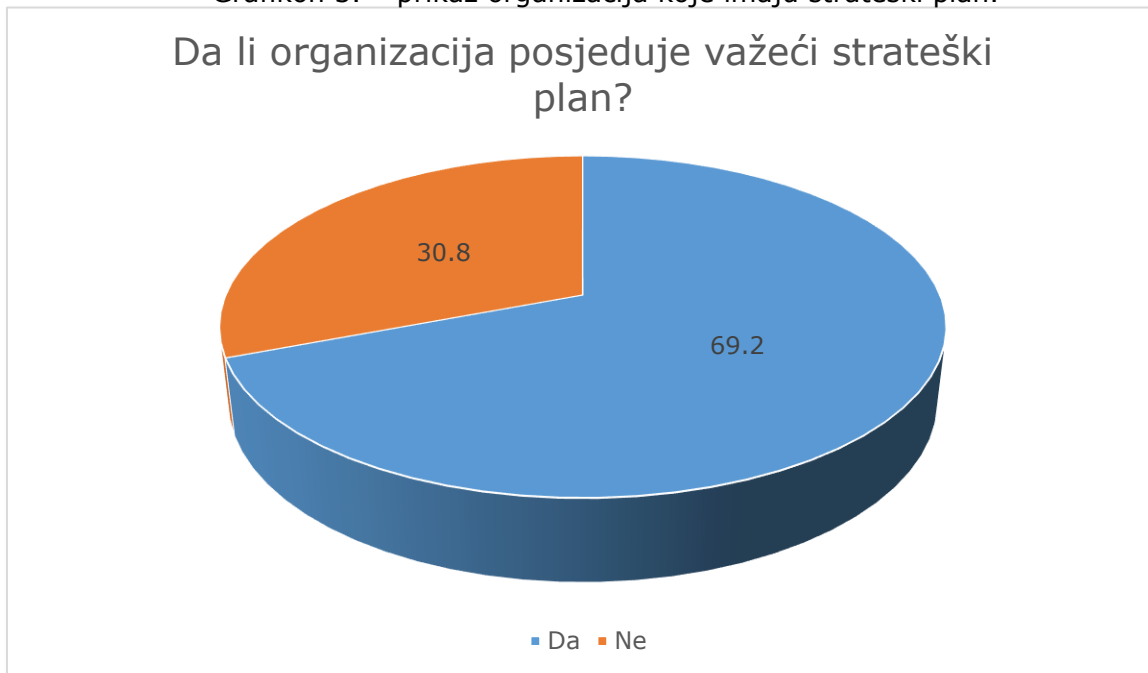
Istraživanje je pokazalo da su sve ispitane organizacije, njih 13 stala da projektne prijedloge pripremaju u skladu sa misijom i vizijom organizacije. To je bitno kako bi se ostvarili zacrtani ciljevi, ali i kako bi organizacije ostale na prvom putu i zalagale se za interese svojih ciljnih grupa.

Kada su u pitanju zagovaračke aktivnosti, primjetno je da nešto manji broj organizacija provodi takve aktivnosti. 46,20% (N=6) organizacija izjavilo je da je provodilo određene zagovaračke aktivnosti. Međutim iz odgovora primjetno je da

neke od organizacija nisu provodile stvarne zagovaračke aktivnosti jer nisu utjecali na stvarne izmjene zakona, zakonskih i pod zakonskih akti, već su provodili kampanje podizanja svijesti ili prikupljanja sredstava. Dio organizacija poput Tuzlanskog otvorenog centra pokazuje da ima kapacitete za provođenje značajnijih zagovaračkih aktivnosti.

Postojanje strateških planova od izuzetne je važnosti za svaku organizaciju koja ima dugoročne planove i koja želi da ostvari određene ciljeve. Ista situacija je i kod nevladinih organizacija bez obzira na njihovu strukturu i trenutni stepen razvoja. Istraživanje je pokazalo da čak 69,20% (N=9) organizacija ima važeći strateški plan. Detaljnija istraživanja mogu poslužiti da se napravi dublja analiza kroz koju će se ispitati da li se razvijaju akcioni planovi za svaku od godina strateškog plana, kao i na koji način se evaluiraju provedene akcije iz aktivnih strateških planova.

Grafikon 3. – prikaz organizacija koje imaju strateški plan.

Na putu do održivosti organizacija osim što je potrebno imati jasne ciljeve, kvalitetne strateške planove koji se provode, organizacije moraju uspostaviti mehanizme prikupljanja sredstava iz što više izvora. Osim donatorskih sredstava nužno je kreirati mogućnosti kroz koje će organizacije generirati određeni prihod. Od ukupnog broja ispitanika 30,80% (N=4) organizacija nudi određene komercijalne usluge. Ovaj pristup može biti od koristi i za omladinske organizacije sa jakim upravljačkim strukturama koje neće dozvoliti da se izgubi svrha postojanja udruženja, te da se iz fokusa izgube misija i vizija organizacije.

Treća bitna karika u osiguranju održivosti organizacija je da postoji kvalitetna i produktivna saradnja sa institucijama vlasti na različitim nivoima. 38,50% (N=5) organizacija izjavilo je da ima potpisane sporazume o saradnji sa različitim

institucijama, a najčešće se radi o saradnji sa Gradom Tuzla, ministarstvima iz Tuzlanskog kantona i Federacije BiH, te određenim brojem javnih ustanova.

Grafikon 4. – prikaz organizacija koje imaju saradnju sa institucijama vlasti

Kako bi se zaokružio cijeli proces, na samom kraju istraživanja ispitano je na koji način organizacije uključuju članove i korisnike u dizajniranje novih aktivnosti i projekata, te kako provode evaluacije, prikupljaju povratne informacije, te kako koriste naučene lekcije. Sve organizacije su potvrdile da provode evaluacije, koje su najčešće usmjerene ka ispitivanju zadovoljstva korisnika. Metode koje se koriste su različite kako od same provedbe evaluacije (online ili uživo), do faza u kojima se provode evaluacije (nakon svake aktivnosti ili nakon završetka projekta), pa sve do vrste korisnika koja učestvuje u evaluaciji. Pozitivno je da sve organizacije nalaze iz evaluacije koriste za planiranje narednih aktivnosti i projekata. Dodatno, iz istraživanja je evidentno da su sve omladinske organizacije izuzetno otvorene ka idejama koje dolaze od baze, odnosno od njihovog članstva. Kako navode ispitanici, članstvo je izuzetno uključeno u osmišljavanje, pa čak i pisanje novih projektnih prijedloga, a potom i u samu implementaciju. Kao primjer pozitivne prakse mogu se navesti periodični sastanci koje neke od organizacija organiziraju sa članstvom, a na kojima prikupljaju ideje za nove aktivnosti.

3.2. NEFORMALNE GRUPE

Upitnik koji se sastojao od 10 pitanja popunile su ukupno tri neformalne grupe:

1. Aktiv mladih osoba sa invaliditetom Koalicije OOSI TK
2. CAY grupa "Tojšići"
3. Neformalna grupa građana Mosnik

Ove neformalne grupe nastale su iz potrebe za rješanjem lokalnih problema, ili kao dijelovi nekih drugih projekata i koalicija. Iz istraživanja je vidljivo da neformalne grupe okupljaju veći broj ljudi, pa je tako u osnivanju grupa učestvovalo od četiri do 20 osoba, dok je tokom 2021. godine bilo angažirano od 10 do 50 volontera na provođenju različitih aktivnosti neformalnih grupa. Teme kojima su se neformalne grupe najviše bavile su obrazovanje, mladi, zapošljavanje, sport i prava marginaliziranih grupa. Tokom 2021. godine ove tri grupe su uspjele da prikupe gotovo 12.000 KM, što su značajna sredstva za rad neformalnih grupa.

Značajno je spomenuti da je 66,70% (N=3) neformalnih grupa imalo na raspolaganju prostorije drugih formalno registriranih organizacije za provođenje njihovih aktivnosti i održavanje sastanak. Sve tri neformalne grupe su izjavile da su tokom 2021. godine ostvarile saradnju sa drugim organizacijama, te da su zajedno sarađivali na nekim od aktivnosti.

Najznačajniji nalaz istraživanja rada neformalnih grupa je da od svih ispitanih njih 66,70% (N=3) imaju interes da dugoročno njihov neformalni pokret preraste u pravni oblik kroz osnivanje organizacije.

Grafikon 5. – neformalne grupe koje imaju želju da formiraju organizaciju

4. NALAZI FOKUS GRUPA

U ukupno dvije održane fokus grupe učestvovalo je sedam osoba iz šest organizacija:

1. Omladinski pokret Revolt
2. Tuzlanski otvoreni centar
3. Udruženje mladih Kompas
4. Udruženje mladih žena "GirlTHing"
5. UG Ekosol
6. UG Multi

Koristeći se metodom fokus grupa, cilj je bio da se propitaju dublji individualni problemi organizacija, izazovi sa kojima se susreću, svakodnevno funkcioniranje organizacije i druge administrativne stvari.

Ispitane organizacije jedinstveno ističu ljudske resurse kao ključni problem omladinskih organizacija. Problem ljudskih resursa vrlo je slojevit, pa konstatuju da su problemi od toga da nemaju mogućnosti da zaposle veći broj osoblja, preko toga da je sve manji interes za volontiranjem, do toga da interes mladih za učešće u aktivnostima se drastično smanjio tokom pandemije. Aktivniji volonteri i članovi su najčešće u potrazi za poslom, te se mnogi od njih nakon pronalaska posla manje posvećuju radu u udruženjima. Zanimljivo je i da je dio organizacija naveo da postoji konkurencija, te da oni koji se dokažu u manjim organizacijama dobivaju priliku za posao u većim, te se na taj način dodatno slabe ljudski resursi lokalnih omladinskih organizacija. Problem ljudskih resursa povezali su i sa manjkom mogućnosti imanja stalnih donatora koji pokrivaju operativne troškove organizacija.

Većina ispitanih organizacija redovno aplicira za fondove koje Grad Tuzla ima na raspolaganju za nevladine organizacije, a posebno na grant za projekte za mlade. Iskustva su pozitivna i mnoge organizacije su dobile i dobivaju podršku kroz ove fondove. Međutim kada je u pitanju saradnja sa strukturama unutar institucije Grada Tuzle ispitanici su izjavili da nemaju mogućnosti za sastanke i razgovore sa gradskim vijećnicima ili gradonačelnikom. Sa druge strane ispitanici su sami rekli da ne provode gotovo nikakve zagovaračke aktivnosti, te je i to jedan od razloga zašto ne insistiraju u organiziranju sastanaka sa predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti, kako na lokalnom nivou tako i na kantonalnom.

Vrlo zanimljivi su pogledi učesnika fokus grupa u pogledu daljnjeg razvoja njihovih organizacija. Sve organizacije žele unaprijediti svoj rad, a njihovi odgovori se mogu podijeliti u tri ključne grupe. Prvi, oni koji su zadovoljni sa trenutnim nivoom razvoja i ne žele da se dalje razvijaju jer smatraju da će time ugroziti izvorne razloge formiranja udruženja, te da će se vremenom izgubiti komponenta da udruženje zauvijek ostane omladinska organizacija. Drugi, koji žele da izrastu u profesionalne organizacije koje će imati mnogo veće budžete sa značajnijim brojem uposlenika i koje su profilirane i stručne, odnosno da imaju ekspertizu za vrlo precizne oblasti.

Treći, one koje vide da trenutni rad i aktivnosti koje provode kroz udruženje mogu preobraziti u određeni biznis ili socijalno poduzetništvu u trenutka kada zakonom bude prepoznato.

Omladinske organizacije koje su učestvovala u radu fokus grupa godišnje organiziraju veliki broj aktivnosti, u prosjeku oko 30 aktivnosti po organizaciji, dok učešće u tim aktivnostima na godišnjem nivou u prosjeku uzme oko 600 osoba. Uz ranije dobivene informacije o kapacitetima omladinskih organizacija, godišnjim budžetima, ljudskim resursima i prostorijama za rad, evidentno je da udruženja ostvaruju dobre rezultate. Dodatna pozitivna stvar je što su organizacije dobro umrežene između sebe i da često sarađuju u provođenju različitih projektnih aktivnosti. Sigurno da tome doprinosi i rad Vijeća mladih Grada Tuzla. Međutim ono što je zabrinjavajuće je to što su učesnici fokus grupa istakli da njihove organizacije gotovo nikako ne učestvuju u provedbi mjera planiranih Strategijom za mlade Grada Tuzle. Po saznanjima učesnika fokus grupa, predstavnici dijela ispitanih organizacija imali su priliku učestvovati u radnim grupama ili drugim tematskim sastancima prilikom izrade Strategije, međutim, po njihovim saznanjima kasnije nisu bili uključeni, osim na način da informacije iz Strategija za mlade koriste prilikom apliciranja na neki od grantova Grada Tuzle.

5. PREPORUKE I ZAKLJUČCI

Nakon provedene analize nameće se zaključak da omladinske organizacije sa područja Grada Tuzle imaju dobre temelje za normalno funkcioniranje, provođenje redovnih aktivnosti i ostvarivanje ciljeva. Okruženje je stimulativno za daljnji razvoj, ali je nužno da se kontinuirano zagovaraju mjere koje će osigurati razvoj sektora. Omladinske organizacije kroz stabilno Vijeće mladih Grada Tuzla, i uspostavljen Prostor za mlade imaju osigurane najvažnije resurse. U lokalnoj zajednici postoji važeća Strategija za mlade, a primjetan je i pozitivan trend i rast izdvajanja sredstava za projekte mladih. Analizom prikupljenih podataka iz upitnika i sa fokus grupa izdvaja se nekoliko preporuka koje dodatno mogu osnažiti omladinske organizacije sa područja Grada Tuzle i unaprijediti njihov rad.

1. Izraditi strateške planove za organizacije – u narednih godinu dana potrebno je osigurati sredstava i stručnu podršku za izradu strateških planova svih članica Vijeća mladih Grada Tuzla. Na ovaj način osigurat će se strateško usmjerenje svih omladinskih organizacija, a dodatno će se osnažiti članstvo Vijeća mladih. Kroz izradu strateških planova za organizacije, planirati njihov doprinos razvoju Vijeća mladih, i njegovu održivost.
2. Saradnja sa institucijama vlasti – istraživanje je pokazalo da trenutno ne postoji kvalitetna saradnja sa institucijama vlasti na lokalnom nivou, a tu se prvenstveno misli na institucije gradskog vijeća i gradonačelnika. Organizacije su potvrdile da su redovne korisnice grant sredstava ali da je potrebna

intenzivnija saradnja. S tim u vezi preporučuje se da Vijeće mladih Grada Tuzla inicira redovne sastanke sa klubovima gradskih vijećnika i gradonačelnikom gdje će tematizirati pitanja mladih i njihove potrebe, kao i potrebe omladinskih organizacija. Osigurati da se sastanci održavaju minimalno dva puta godišnje, te da ovakav vid saradnji pređe u pozitivnu praksu.

3. Dijalog mladih – Vijeće mladih Grada Tuzla zajedno sa svim članicama, omladinskim organizacijama treba preuzeti aktivniju ulogu u uspostavljanju dijaloga između mladih i predstavnika vlasti. Preporuka je da se minimalno jedan puta godišnje organizira jedan dijalog između mladih i predstavnika lokalnih vlasti, te drugi između mladih i predstavnika kantonalnih vlasti. Na ovaj način osigurava se veći stepen mladih u procesima donošenja odluka, ali i njihovo političko učešće. Dodatno, sve organizacije dobivaju mogućnost da pridobiju nove aktivne članove.
4. Kalendar aktivnosti – ispitanici su izrazili želju da sve članice Vijeća mladih zajedno rade na uspostavljanju zajedničkog kalendara aktivnosti. Na taj način bi se osigurala veća vidljivost aktivnosti koje planiraju i provode sve organizacije, ali bi se istovremeno osiguralo i bolje planiranje kako bi se smanjilo preklapanje događaja koji se organiziraju. Preporuka je da Vijeće mladih Grada Tuzla osigura funkcionalnost kalendara aktivnosti koji već postoji na web stranici www.mladi075.ba te da koordinira organizacije kako bi se aktivnosti redovno unosile i ažurirale.